

26.9.2017

Budjetointiohje vuosien 2018-2019 Kevan jäsenyhteisön eläkemaksuihin ja tietoa eläkemaksujen muutoksista vuosina 2019 ja 2020

Yleistä

Keva julkaisi 31.5.2017 eläkemaksujen budjetointiohjeen, jossa annettiin myös tietoa eläkemaksurakenteen muutoksista. Tässä budjetointiohjeessa täsmennetään eläkemaksurakenteeseen tulevia muutoksia huomioiden sote- ja maakuntauudistuksen lykkääntyminen vuoteen 2020. Myös vuoden 2018 eläkemenoperusteisen ja varhaiseläkemenoperusteisen maksun arviointikeruimet ovat vähän muuttuneet.

Koska sote- ja maakuntauudistus lykkääntyy vuodella, varhaiseläkemenoperusteista maksua ja eläkemenoperusteista maksua peritään vielä vuonna 2019. Kansallisen tulorekisterin käyttöönottoon liittyvä palkkaperusteisen maksun muutos tapahtuu kuitenkin jo vuonna 2019, mikäli tulorekisterin aikatauluun ei tule muutoksia.

Kaikki tässä ohjeessa esitetyt luvut ovat **arvioita**. Kevan jäsenyhteisön eläkemaksuihin vaikuttavat yksityisen sektorin TyEL-järjestelmän työeläkevaikutusmaksut sekä palkkakerroin, jotka sosiaali- ja terveysministeriö vahvistaa loppuvuodesta 2017. Tällä hetkellä arvio perustuu Eläketurvakeskuksen 1.9.2017 julkaisemaan ennusteeseen. Päivitämme arvion, jos ennuste muuttuu. Kevan valtuuskunta vahvistaa eläkemaksut vuodelle 2018 joulukuussa 2017.

Yhteenvedo maksurakenteen muutoksista

Vuonna 2018 eläkemaksut ovat rakenteeltaan samanlaiset kuin vuonna 2017. Työnantaja tilittää Kevalle työnantajan ja työntekijän palkkaperusteiset eläkemaksut. Keva täsmäyttää työnantajan tilittämät palkkaperusteiset eläkemaksut ja rekisteriin ilmoittamat vuoden 2018 ansiot vuonna 2019.

Varhaiseläkemenoperusteinen maksu ja eläkemenoperusteinen maksu perustuvat Kevan laskuttamiin euromääräisiin ennakkomaksuihin ja lopullinen maksu laskutetaan tai hyvitetään vuonna 2019.

Vuonna 2019 palkkaperusteinen eläkemaksu muuttuu merkittäväällä tavalla, mikäli tulorekisteri on käytössä vuonna 2019. Työnantaja ei enää itse tilittäisi palkkaperusteisia eläkemaksuja, vaan Keva laskuttaisi työnantajaa tulorekisteriin ilmoitettujen ansioiden perusteella, jolloin maksu olisi myös kerralla lopullinen. Samalla myös työntekijän eläkemaksun käsittely muuttuisi.

Ennakkomaksutekniikkaan perustuvat varhaiseläkemenoperusteinen maksu ja eläkemenoperusteinen maksu ovat edelleen käytössä ja niiden lopullinen maksu laskutetaan vuonna 2020.

26.9.2017

Vuonna 2020 merkittävin muutos eläkemaksurakenteessa olisi se, että nykyinen eläkemenoperusteinen maksu poistuisi kokonaan vuodesta 2020 alkaen. Kunnille ja maakunnille tulisi maksettavaksi uusi euromääräinen tausmaksu, jota yhtiöt ja muut yhteisöt eivät maksaisi.

Kaikki jäsenyhteisöt maksaisivat palkkaperusteisen eläkemaksun, joka sisältäisi sekä työansiopohjaisen eläkemaksun että työkyvyttömyyseläkemaksun, joka korvaisi nykyisen varhaiseläkemenoperusteisen eläkemaksun.

Palkkaperusteinen eläkemaksu 2018

Palkkaperusteinen maksu jakautuu kahteen osaan: työnantajan maksuun ja työntekijän eläkemaksuun. Työnantaja maksaa palkkaperusteisen eläkemaksun **maksuprosentin perusteella**. Lisäksi työnantaja pidättää työntekijän palkasta työntekijän eläkemaksun ja tilittää sen Kevalle. Keva täsmäyttää vuonna 2019 työnantajan tilittämät palkkaperusteiset eläkemaksut ja rekisteriin ilmoittamat ansiot.

Palkkaperusteiset maksut 2018	Prosenttia palkoista
Työnantajan palkkaperusteinen maksu	16,75
Työntekijän eläkemaksu alle 53-vuotiailla ja 63 vuotta täyttäneillä	6,35
Työntekijän eläkemaksu 53–62-vuotiailla	7,85

Palkkaperusteinen eläkemaksu 2019

Tulorekisterin myötä vuoden 2019 alusta alkaen palkkaperusteisen eläkemaksun perintä muuttuu merkittävästi. Vuonna 2019 palkkaperusteinen eläkemaksu muodostuisi yksinomaan **työansiopohjaisesta eläkemaksusta**, joka korvaisi nykyiset työnantajan ja työntekijän palkkaperusteiset eläkemaksut. Samalla siirryttäisiin TyEL-järjestelmän tapaan kokonaiseläkemaksun käsittelyeseen, eli työansiopohjainen eläkemaksu laskettaisiin kaikille työnantajille samalla prosentilla riippumatta siitä, paljonko työnantaja palkanmaksun yhteydessä pidättää työntekijän eläkemaksua. Työnantaja ei myöskään tilittäisi työntekijän eläkemaksua Kevalle.

Keva laskuttaisi työnantajalta helmikuusta 2019 alkaen kuukausittain **euromääräisen** palkkaperusteisen eläkemaksun työnantajan edellisen kuukauden aikana tulorekisteriin ilmoittamien ansioiden perusteella. Palkkaperusteinen eläkemaksu on jatkossa **kerralla lopullinen**, eikä erillistä työnantajan maksamien eläkemaksujen ja tulorekisteriin ilmoitettujen ansioiden täsmäytystä enää tehdä. Mahdolliset työnantajan tulorekisteriin tekemät korjaukset laskutetaan korjausta seuraavan laskun yhteydessä.

26.9.2017

Palkkaperusteinen eläkemaksu 2019	Prosenttia palkoista
Työansiopohjainen eläkemaksu (katsotaan sisältävän työntekijän eläkemaksun)	23,30

Työnantaja pidättää palkanmaksun yhteydessä itselleen työntekijän eläkemaksun.

Työntekijän eläkemaksu 2019	Prosenttia palkoista
Työntekijän eläkemaksu alle 53-vuotiailla ja 63 vuotta täyttäneillä	6,75
Työntekijän eläkemaksu 53–62-vuotiailla	8,25

Mikäli valmisteilla oleva kansallinen tulorekisteri ei ole käytössä vuoden 2019 alusta alkaen, työnantaja tilittäisi työnantajan ja työntekijän eläkemaksut samaan tapaan kuin vuonna 2018. Työnantajan palkkaperusteinen eläkemaksu olisi tässä tapauksessa 16,25 prosenttia palkoista vuonna 2019.

Palkkaperusteinen eläkemaksu 2020

Vuonna 2020 palkkaperusteinen eläkemaksu sisältäisi myös **uuden työkyvyttömyyseläkemaksun**. Työkyvyttömyyseläkemaksu korvaisi nykyisen varhaiseläkemenoperusteisen eläkemaksun, jota uusi maksu monella tapaa edelleen muistuttaa. Toisin kuin nykyinen varhaiseläkemenoperusteinen maksu, palkkaperusteisen maksun osana työkyvyttömyyseläkemaksu olisi kerralla lopullinen.

Kevan suunnitelmana on, että työkyvyttömyyseläkemaksu määräytyisi siirtymäkaudella vuosina 2020–2023 kaikille työnantajille pientyönantajan tapaan kiinteänä prosenttina (mukaan lukien maatalouslomitus). Kevan tavoitteena on kuitenkin säilyttää työnantajan kannustin panostaa työkyvyn ylläpitoon, välttää työkyvyttömyyttä ja etsiä ratkaisuja työn tarjoamiseen osittaisen työkyvyn säilyttäneille työntekijöille. Keskisuurilla työnantajilla ja suurtyönantajilla siirtymäajalla 2020–2023 alkaneiden eläketapausten vaikutus perittäisiin työkyvyttömyyseläkemaksussa vuodesta 2024 lähtien.

Työkyvyttömyyseläkemaksun laskuperusteet ja siirtymäkausi eivät riipu lainsäädännöstä. Ne tullaan vielä käsittelemään Kevan hallinnossa.

Keva laskuttaisi palkkaperusteisen eläkemaksun työnantajalta tai maksupisteeltä kuukausittain yhdellä **euromääräisellä laskulla** työnantajan edellisen kuukauden aikana tulorekisteriin ilmoittamien ansioiden perusteella.

26.9.2017

Palkkaperusteinen eläkemaksu 2020	Prosenttia palkoista
Työansiopohjainen eläkemaksu (katsotaan sisältävän työntekijän eläkemaksun)	23,30
Työkyvyttömyyseläkemaksu	1,10
Yhteensä	24,40

Työnantaja pidättää palkanmaksun yhteydessä itselleen työntekijän eläkemaksun.

Työntekijän eläkemaksu 2020	Prosenttia palkoista
Työntekijän eläkemaksu alle 53-vuotiailla ja 63 vuotta täyttäneillä	7,15
Työntekijän eläkemaksu 53–62-vuotiailla	8,65

Varhaiseläkemenoperusteinen maksu vuosina 2018 ja 2019

Varhaiseläkemenoperusteista maksua peritään vielä vuosilta 2018 ja 2019. Vuodesta 2020 alkaen varhaiseläkemenoperusteinen maksu lakkaa ja kaikilta jäsenyhteisöiltä perittävä palkkaperusteinen maksu sisältää työkyvyttömyyseläkemaksun. Koska varhaiseläkemenoperusteinen maksu perustuu ennakkomaksutekniikkaan, lopullinen maksu vuodelta 2019 laskutetaan tai hyvitetään vuonna 2020.

Varhaiseläkemenoperusteisen maksun kokonaismäärä on vuonna 2018 arviolta 1,00 % palkkasummasta ja vuonna 2019 arviolta 1,10 % palkkasummasta. Ilmoitamme varhaiseläkemenoperusteisten maksujen ennakkomaksun tarkan määrän maksuvuoden tammikuussa samalla, kun lähetämme varhaiseläkemenoperusteisen maksun **euromääräiset laskut**.

Varhaiseläkemenoperusteisessa maksussa on kolme maksuluokkaa, jotka määräytyvät jäsenyhteisön maksuvuoden palkkasumman suuruuden perusteella. Palkkasummarajoihin vaikuttaa maksuvuoden palkkakerroin.

Varhaiseläkemenoperusteisen maksun maksuluokka	Palkkasumma 2018	Palkkasumma 2019
pientyönantaja	alle 2,08 milj. €	alle 2,13 milj. €
keskisuuri työnantaja	2,08– 33,3 milj. €	2,13– 34,0 milj. €
suurtyönantaja	yli 33,3 milj. €	yli 34,0 milj. €

26.9.2017

Pientyönantajilla ja keskisuurilla työnantajilla vuoden 2018 palkkasumma vaikuttaa varhaiseläkemenoperusteisen maksun määrään. Keva arvioi työnantajan palkkasumman vuoden 2017 palkkaperusteisen ennakkomaksujen perusteella. Mikäli palkkasummanne muutos selvästi poikkeaa yleisestä palkkasummakehityksestä, ilmoittakaa meille vuoden 2018 palkkasummanne osoitteeseen elakevakuutusmaksut@keva.fi.

Pientyönantajien varhaiseläkemenoperusteinen maksu on keskimääräisen maksun suuruinen. Keskimääräinen varhaiseläkemenoperusteinen maksu on arviolta 1,00 % palkkasummasta vuonna 2018 ja 1,10 % palkkasummasta vuonna 2019.

Keskisuurten työnantajien varhaiseläkemenoperusteiseen maksuun hyvän budjetointiohjeen antaminen on kaikkein vaikeinta, sillä maksuun vaikuttavat sekä työnantajan palkkasumma että eläkemenot. Mikäli keskisuuren työnantajan palkkasumman muutos ei selvästi poikkea yleisestä palkkasummakehityksestä, paras arvio budjetointia varten saadaan noudattamalla alla olevaa suurtyönantajan budjetointiohjetta. Muussa tapauksessa voitte ilmoittaa uuden palkkasumma-arvion vuodelle 2018 Kevalle yllämainittuun sähköposti-osoitteeseen ja tiedustella sen mahdollista vaikutusta varhaiseläkemenoperusteiseen maksuun.

Suurtyönantajan vuoden 2018 varhaiseläkemenoperusteiseen maksuun vaikuttavat eläkemenot, jotka aiheutuvat 1.2.2015–31.12.2018 alkaneista työkyvyttömyyseläkkeistä ja kuntoutustuista; vuoden 2019 maksuun vastaavasti ajalta 1.2.2016–31.12.2019.

Budjetointitarkoituksiin paras arvio vuoden 2018 varhaiseläkemenoperusteisesta maksusta saadaan kertomalla vuoden 2017 ennakkomaksu alla olevassa taulukossa olevalla arviointikertoimella 1,14. Mitä suuremmasta työnantajasta on kyse, sitä tarkempi arvio yleensä on. Vastaava arviointikerroin vuodelle 2019 on 1,11. Sillä kerrotaan vuoden 2018 arvioitua varhaiseläkemenoperusteista maksua.

Maatalouslomittajien eläkkeiden perusteella syntyvä varhaiseläkemenoperusteinen maksu esitetään laskulla aina erikseen myös pienillä ja keskisuurilla jäsenyhteisöillä. Maatalouslomittajien palkkasumma ei sisälly palkkasummaan, josta palkkasummaperusteisen varhaiseläkemenoperusteisen maksun laskemme ja jonka perusteella päättelemme varhaiseläkemenoperusteisen maksun maksuluokan. Edellytyksenä on, että olette ilmoitusliikenteen ohjeiden mukaisesti käyttäneet maatalouslomittajilla ilmoittajatunnusta 888. Maatalouslomituksesta aiheutuu näin kaikilla työnantajilla vain eläkemenoon perustuvaa varhaiseläkemenoperusteista maksua ja koko kustannus on perittävissä Melalta.

Eläkemenoperusteinen maksu vuosina 2018 ja 2019

Eläkemenoperusteinen maksu voidaan alustavasti budjetoida vuodelle 2018 kertomalla vuodelta 2017 perittävien eläkemenoperusteisten ennakkolaskujen yhteismäärä luvulla 0,98. Vastaava arviointikerroin vuodelle 2019 on 1,04. Sillä kerrotaan vuoden 2018 arvioitua eläkemenoperusteista maksua.

26.9.2017

Yksittäisen jäsenyhteisön eläkemenoperusteisen maksun määrään voivat vaikuttaa esimerkiksi kuntayhtymän purkautuminen tai kuntayhtymästä eroaminen.

Eläkemenoperusteista maksua budjetoitaessa on hyvä muistaa, että maksun määräytymiseen vaikuttaa vain ennen vuotta 2005 karttunut maksussa oleva eläkemeno. Maksun suuruuteen eivät vaikuta lainkaan vuosien 2018 tai 2019 palkkamenot, eikä maksun määrään voi vaikuttaa vuosina 2018 tai 2019 tehtävillä henkilöstöratkaisuilla. Tämän vuoksi suosittelemme, että maksuun varaudutaan euromääräisellä summalla, joka ei ole yhteydessä vuosien 2018 tai 2019 palkkoihin.

Yhteenveto arviointikertoimista	2018	2019
Eläkemenoperusteinen maksu	0,98	1,04
Varhaiseläkemenoperusteinen maksu (keskisuuret ja suuret työnantajat)	1,14	1,11

Kuntien ja maakuntien tasausmaksu vuonna 2020

Sote- ja maakuntauudistukseen liittyvässä keväällä eduskuntakäsittelyyn annetussa hallituksen esityksessä (HE 15/2017 vp) oli muutoksia Kevan jäsenyhteisön eläkemaksurakenteeseen vuoden 2019 alusta alkaen. Sote- ja maakuntauudistuksen lykkääntymisen johdosta muutokset eivät tule voimaan 2019. Keva olettaa, että hallituksen esityksessä olleet maksurakennetta koskevat muutokset sisältyvät yhdellä vuodella lykättyinä myös uuteen sote- ja maakuntauudistusta käsittelevään hallituksen esitykseen.

Tämä tarkoittaisi, että nykyinen eläkemenoperusteinen maksu poistuisi kokonaan vuonna 2020. Kunnille ja maakunnille määrättäisiin uusi euromääräinen **tasausmaksu**, jota yhtiöt ja muut yhteisöt eivät maksaisi. Tasausmaksulla mahdollistetaan Kevan jäsenyhteisöjen eläkejärjestelmän kestävä ja tasainen rahoitus pitkällä aikavälillä. Tasausmaksun kokonaismäärästä päättäisi valtiovarainministeriö Kevan esityksestä. Tasausmaksun kokonaismäärästä ei vielä voida esittää arviota, sillä siihen vaikuttaa oleellisesti sote- ja maakuntauudistuksen vielä keskeneräiset suunnitelmat.

Tasausmaksu jaetaan kuntien ja maakuntien kesken palkkasummien suhteessa. Jakosuhte kiinnitetään aluksi vuosiksi 2020–2029 ja se on selvillä vasta syksyllä 2019, kun sote- ja maakuntauudistuksen henkilöstösiirrot ovat tiedossa.

Kuntien osuus tasausmaksusta jaetaan kuntien kesken verotulojen ja valtion osuuksien suhteessa lukuun ottamatta harkinnanvaraisia valtionosuuksia. Maakuntien osuus tasausmaksusta jaetaan maakuntien kesken valtion rahoituksen suhteessa. Tasausmaksu ei siis millään tavalla riipu työnantajan henkilöstöstä eikä sitä ole tarkoitettu jyvitettyväksi kunnan tai maakunnan omistamille tai määräysvallassa oleville yhteisöille. Kunnan tai maakunnan kantaa kuitenkin suunnittelussaan huomioida tasausmaksun tuleminen, vaikka arvioita sen suuruudesta ei vielä ole saatavilla.

26.9.2017

Taloudellisen tuen maksuosuus (työnantajilla, jotka ovat järjestäneet etuuden Kevasta)

Taloudellinen tuki on ryhmähenkivakuutusta vastaava etuus. Taloudellisen tuen kustannusten arvioidaan jäävän vuonna 2018 alle 0,040 prosenttiin taloudellisen tuen alaisista palkoista eli selvästi alle ryhmähenkivakuutuksen maksun. Taloudellisen tuen kustannuksien oletetaan pysyvän suurin piirtein samalla tasolla myös 2019–2020.

Lisätietoja

Roman Goebel 020 614 2543

Allan Paldanius 020 614 2406

sähköposti etunimi.sukunimi@keva.fi